

MANUÁL

*Jak ověřovat vlastnické
struktury a skutečné majitele
dodavatelů veřejných zakázek*

Jak ověřovat vlastnické struktury a skutečné majitele dodavatelů veřejných zakázek

Tento manuál popisuje, jakým způsobem adekvátně, aktuálně a přesně rozkrýt skutečného majitele a majetkovou strukturu vybraného dodavatele podle zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen **Manuál**). Ukáže zadavatelům, jak v 7 krocích řádně zajistit rozkrýtí vlastnické struktury a skutečných majitelů vybraných dodavatelů. Proto v dodatčné radě na konci tohoto Manuálu je zadavatelům nabídnuta možná zkratka, která umožní práci s rozkrýváním vlastnických struktur a skutečných majitelů značně ulehčit.

SHRNUTÍ POSTUPU:

1.

Zvolit postup, kterým se ubírat: Nejdříve je nutné si uvědomit, co po mně zákon vyžaduje a jakým způsobem to chci naplnit - zda postupně krok po kroku nebo zda to vzít zkratkou.

2.

Vyžádat si informace: Vyžádat si informace o vlastnické struktuře od účastníků zadávacího řízení požadkem v zadávací dokumentaci na sdělení údajů o vlastnické struktuře.

3.

Získat doklady: Vyžádat si správné, aktuální a pravé dokladové dokumenty prokazující informace o skutečném majiteli a vlastnické struktuře.

4.

Vyžádat si informace a doklady od vybraného dodavatele, které chybí v dostupných evidencích skutečných majitelů: Vyžádat si chybějící informace a doklady o skutečném majiteli a vlastnické struktuře od vybraného dodavatele.

5.

Ověřit rozkrýtí: Ověřit, že rozkrýtí skutečného majitele a vlastnické struktury je adekvátní, aktuální a přesné: tj. správně napárovat získané informace s doklady tak, aby rozkrýtí skutečného majitele obstálo před soudem či správním orgánem.

6.

Požadovat doplnění informací a/nebo dokladů: Pokud informace nebo správné dokladové dokumenty chybí, požadovat znovu od vybraného dodavatele jejich doplnění.

7.

Vyloučit vybraného dodavatele, pokud požadované informace nebo doklady nedoplnil ani přes dodatečnou výzvu: Pokud vybraný dodavatel ani přes dodatečnou výzvu nedoplní požadované informace či dokladové dokumenty, vyloučit ho ze zadávacího řízení.

zkratka

Vyzvat dodavatele, aby rozkrýl svou vlastnickou strukturu až po skutečné majitele přes speciální elektronickou aplikaci, která si od něj vyžádá všechny nutné informace a doklady o vlastnické struktuře a skutečném majiteli a správně napárované je dá k dispozici zadavateli (zdarma).

Jak na rozkrývání skutečných majitelů v 7 krocích

+ 1 zkratka navíc

Abyste jako zadavatel splnili povinnost řádného rozkrýví vlastnické struktury a skutečného majitele uvedenou v zákoně o zadávání veřejných zakázek, můžete buď provést následujících sedm kroků, nebo využít zkratku uvedenou níže v „radě navíc“.

PRVNÍ KROK: Než začnu rozkrýví skutečných majitelů dodavatele řešit, je nutné si uvědomit, co po mně zákon jako po zadavateli žádá. Jsou to tři věci:

- » **Získat dostatečné informace:**
Nejdříve je třeba získat dostatečné informace o skutečném majiteli a jeho vlastnické struktuře: Co znamená „dostatečné“?
- » **Vyžádat si správné dokladové dokumenty:**
Poté je nutné vyžádat si správné aktuální a pravé dokladové dokumenty: Které dokladové dokumenty jsou „ty správné“?
- » **Ověřit, že rozkrýví proběhlo správně:**
Nakonec je potřeba ověřit, že rozkrýví skutečných majitelů a vlastnické struktury proběhlo řádně: Jak zjistit, že rozkrýví skutečných majitelů a vlastnické struktury je „adekvátní, aktuální a přesné“?

DRUHÝ KROK: Počkat, počkat... to začíná být nějaké složité? Proč musím rozkrývat skutečného majitele a vlastnické struktury? Nešlo by to nějak jednodušeji?

- » **Proč vůbec musím rozkrývat?**
Protože to říká zákon o veřejných zakázkách¹, protože je třeba vyloučit střet zájmů² a protože je třeba ověřit, že dodavatele nevlastní podezřelý terorista nebo osoba na seznamu mezinárodních sankcí³...
- » **Dobře, беру, bude se tedy rozkrývat...**
No, dobře, dobře, ano, musím jako zadavatel rozkrývat, může mi ale někdo nějak lidsky vysvětlit, co mám vlastně dělat? Vždyť ani nevím, kdo je „skutečný majitel“? Co znamená „vlastnická struktura“? Jak mám rozkrývat něco, když nevím, co to je?
- » **Kdo je „skutečný majitel“?**
Skutečný majitel je fyzická osoba nebo případně stát, který je finálním vlastníkem dodavatele veřejné zakázky. Jinak řečeno, když jednu firmu vlastní jiná firma, není tato jiná firma skutečným majitelem. Skutečným majitelem je až finální vlastník (fyzická osoba či stát) na konci vlastnického řetězce firem.⁴
- » **Co znamená „vlastnická struktura“?**
Vlastnická struktura, resp. majetková struktura, je všechno, co je ve vlastnickém řetězci mezi dodavatelem a finálním vlastníkem (skutečným majitelem)⁵
- » **Co jsou „dostatečné“ informace o vlastnické struktuře a skutečném majiteli?**
Mít dostatečné informace znamená zjistit na každé úrovni vlastnického řetězce skladbu 100 % vlastnictví, tzn. identifikovat v každé úrovni vlastníky s podílem nad 25 % a určit z těchto vlastníků hlavní ovládající osobu a případnou spoulovládající osobu a neovládající osobu. U hlavní ovládající osoby je pak třeba dále zkoumat její vlastnickou strukturu podle předchozí věty, až se dospěje ke skutečnému majiteli.

» **Které dokladové dokumenty jsou ty správné, jak je poznám?**

V zásadě je potřeba u každé osoby ve vlastnické struktuře doložit tři skutečnosti: existenci osoby – téměř vždy lze doložit výpisem z veřejného rejstříku, výši podílu osoby – ten se dokládá u každého typu právnické osoby jiným dokumentem, ovládání – to se odvíjí od podílu a dokládá se proto jedním způsobem u obchodních společností, u ostatních právnických osob a svěřenských fondů je doložení ovládání odlišné v závislosti na typu takové právnické osoby či svěřenského fondu. U skutečného majitele stačí doložit jeho existenci a ovládání.

» **Co znamená řádné rozkrytí?**

Řádné rozkrytí znamená, že informace o vlastnické struktuře a skutečném majiteli jsou adekvátní, aktuální a přesné. Tj. že jsou dodány jednak pravdivé údaje, které jsou zároveň obsaženy ve správných, tzn. konstitutivních dokladových dokumentech prokazujících tyto údaje, dále, že tyto konstitutivní dokladové dokumenty nejsou zfalšované, a konečně, že správné dokladové dokumenty jsou spárovány s těmi informacemi, jež mají prokazovat.

TŘETÍ KROK: Dobře, tak teď tomu trochu rozumím, ale to zní jako strašná práce, nedají se informace a doklady o skutečném majiteli dodavatele a jeho vlastnické struktuře sehnat nějak jednoduše?

» **Je možné zařadit do zadávací dokumentace požadavek na sdělení údajů o majetkové struktuře⁶ od účastníků zadávacího řízení...**

Textace požadavku je v příloze Manuálu, díky moc – ale, počkat, to jsou jen údaje, ne už dokladové dokumenty, a jen údaje o vlastnické struktuře, ne také o skutečném majiteli? Ano, správný postřeh, doklady o vlastnické struktuře je možné žádat později, stejně tak údaj a doklady o skutečném majiteli.

» **Pokud požadavek na údaje o vlastnické struktuře byl v zadávací dokumentaci, lze vyzvat později vybraného dodavatele k předložení dokladů...**

K dodání dokladových dokumentů lze vyzvat později vybraného dodavatele... to je dobré, ale i tak pořád chybí údaje a doklady o skutečném majiteli. A co když jsem v zadávací dokumentaci nevyzval k rozkrytí vlastnické struktury? Nevadí, lze později vyzvat vybraného dodavatele k dodání informací i dokladů o vlastnické struktuře a skutečných majitelích.

» **Lze se podívat do evidence skutečných majitelů...**

Dobrá, podíval jsem se tam, u většiny firem tam nic není, a když tam už něco je, tak jsou to pouze údaje o skutečném majiteli, ale už ne doklady... no a ještě navíc, jakou mám jistotu, že ty údaje o skutečném majiteli jsou aktuální? Bohužel taková je realita, evidence skutečných majitelů úplně nefunguje, ale jsou ještě jiné evidence⁷, kam lze nahlédnout. Skvělé, sem s nimi!

» **Pokud tam nic není, lze se podívat do jiných evidencí...**

Jiné evidence, aha, ale ty jsou placené⁸... a dá se vůbec na informace v nich spolehnout? Kdyby to bylo něco velmi kvalitního a jednoduchého, tak by možná stálo za to si koupit do nich přístup a vyřešit skutečné majitele dodavatelů. A jsou v nich i dokladové dokumenty? Jsou informace i dokladové dokumenty v nich aktuální? Informace v nich někdy aktuální jsou, někdy ne, někdy mají doložený zdroj, někdy ne, dokladové dokumenty v nich nejsou. Hmm, tak to asi nemá úplně cenu, něco takového kupovat. Neexistují ještě nějaké zdroje informací či dokladů o skutečných majitelích a vlastnických strukturách, ideálně zdarma?

» **A nějaké neplacené databáze by nebyly?**

Z českých neplacených databází lze zmínit NON.CERTIFIX Databázi⁹, která představuje databázi neověřených vlastnických struktur poskytovatelů EU fondů (v budoucnu Databáze CERTIFIX¹⁰ obsahující certifikované vlastnické struktury), nebo ze zahraničních například britskou databázi OpenOwnership¹¹, která je pouze v angličtině a neobsahuje příliš českých subjektů.

ČTVRTÝ KROK: Hmmm, takže tedy žádná sláva, spíše se nic o skutečných majitelích a vlastnických strukturách dodavatele sehnat nedá, co teď?

» **Vyzvat vybraného dodavatele k dodání údajů a dokladů...**

Rozumím, logicky, nelze-li sehnat informace odjinud, můžu jako zadavatel vyzvat vybraného dodavatele, aby informace i doklady o jeho skutečném majiteli a vlastnické struktuře poskytl sám.

» **A byla by opět textace výzvy?**

Byla? Zase v příloze? Perfektní, díky moc.

PÁTÝ KROK: Tak jsem vybraného dodavatele vyzval, přišla mi od něj spousta informací a dokladových dokumentů.

» **Jak se v tom mám vyznat?**

Jak mám poznat, jestli jsou informace „dostatečné“, jak mám vědět, zda dokladové dokumenty, které poslal, jsou ty správné, „konstitutivní“? Jak mám poznat, že už nic nechybí, že je rozkrýtí správné?

» **Tak můžete se podívat do zákona...**

To vám pěkně děkuju a jak to tam mám asi najít? Na to by bylo nutné najmout si právníka, a i pro toho to bude složité.

» **Můžete se podívat do Příručky o rozkrývání vlastnických struktur právnických osob a svěřenských fondů¹²...**

To už je lepší, ale vždyť ta Příručka má 240 stránek, to budu muset celé přečíst a pochopit, na to nemám čas...

» **Můžete si zkusit zdarma Verifikátor¹³ vlastnických struktur...**

Aha, zadám si elektronicky údaje získané od vybraného dodavatele, z evidence skutečných majitelů nebo z některé z placených databází do Verifikátoru – ten mi ukáže, zda některé informace nechybí a taky, jakými dokladovými dokumenty je třeba již získané informace podložit. Verifikátor mi také vytvoří obrázek vlastnické struktury.

ŠESTÝ KROK: Chybí mi ještě některé informace a doklady, takže zpátky za dodavatelem, další výzva k doplnění informací a dokladových dokumentů o jeho vlastnické struktuře a skutečných majitelích. Jdu mu napsat znova.

» **Dopadlo to dobře?**

Ufff... vybraný dodavatel odpověděl, poslal mi požadované informace i doklady, mám to teď snad všechno, jak údaje, tak doklady o skutečném majiteli vybraného dodavatele a jeho vlastnické struktuře.

» **Dopadlo to špatně?**

Hmmm... tak dodavatel mi na mou výzvu k doplnění již požadované informace a doklady neposlal, co mám teď dělat? Mám nějaké kusé informace a nějaké doklady o jeho skutečném majiteli a jeho vlastnické struktuře, ale nemám všechno. Co s tím? Nová výzva?

SEDMÝ KROK: Výsledek: Podařilo se rozkrýt? Nepodařilo se rozkrýt?

» **Dopadlo to dobře? Doloženo, rozkrýto?**

Požadavky zákona splněny. Palec nahoru. Co tam máme dál?¹⁴

» **Dopadlo to špatně? Chybí údaje, doklady?**

Takže chybí údaje nebo chybí správné dokladové dokumenty, dodavatel odmítá dodat ty, co jsem po něm chtěl... Co teď?

Vyloučit ze zadávacího řízení? Ano, vyloučit¹⁵. No tak jo, zadavatel vyloučen. Co dál? Jít na dalšího dodavatele v pořadí, ten se stává vybraným dodavatelem a ověřit u něho skutečného majitele a vlastnickou strukturu: za první, za druhé až za sedmé.

NAKONEC RADA NAVÍC – ZKRATKA: Pro ty, kteří došli až nakonec k poslednímu kroku, malý bonus navíc, jak si zkrátit cestu.

Co si budeme povídat, správné rozkrývání vlastnických struktur a skutečných dodavatelů je časově i administrativně náročné a žádný zadavatel nemá nekonečně mnoho času ani zdrojů. Spíše naopak. Kromě toho si rovněž nebudeme nic nalhávat, zadavatel se potřebuje zabývat hlavně kvalitou dodané zakázky a čas strávený rozkrýváním skutečných majitelů dodavatele a jeho vlastnické struktury omezit na minimum.

Možná zkratka: Zadavatel může v zadávací dokumentaci, pokud do ní zařadil požadavek účastníkům řízení na sdělení údajů o vlastnické (majetkové) struktuře, požadovat, aby účastník řízení rozkryl svou vlastnickou strukturu přes aplikaci CERTIFIX¹⁶.

» **Co mi zkratka přinese? Jak mi ušetří čas a papírování s rozkrýváním dodavatele?**

Aplikace CERTIFIX¹⁷ si vyžádá od účastníka všechny potřebné údaje o vlastnické struktuře a skutečném majiteli, sama vybere „ty správné“ dokladové dokumenty, které musí účastník do této aplikace nahrát, a sama požadované informace a dokladové dokumenty napáruje k sobě do výsledné přehledné Tabulky údajů a Tabulky dokladů. Zadavatel tak může zdarma díky této aplikaci – pokud ji účastník nebo vybraný dodavatel použije – dostat adekvátně, aktuálně a přesně rozkrytou vlastnickou strukturu a skutečné majitele, včetně dokladových dokumentů, a nemusí se zabývat jejich pracovním dohledáváním, jejich párováním ani ověřováním jejich právní a časové relevantnosti.

» **To zní dobře... jak mohu tuto zkratku využít?**

Použití aplikace CERTIFIX může zadavatel doporučit účastníkům řízení či zadavatelům na své webové stránce, kde je informuje o jím vypisovaných veřejných zakázkách.

Co můžete najít v příloze manuálu?

I. **Příklad formulace požadavku v zadávací dokumentaci na sdělení údajů o majetkové struktuře účastníka zadávacího řízení podle § 103 odst. 1 d) ZZVZ**

II. **Výzva zadavatele dodavateli podle § 122 odst. 5 ZZVZ**

III. **Několik všetečných otázek k tématu rozkrývání vlastnických struktur a skutečných majitelů**

IV. **Ilustrační příklady „dostatečných“ informací a „správných“ dokladů**

V. **Relevantní ustanovení a předmětné právní předpisy**

Příloha manuálu

I. PŘÍKLAD FORMULACE POŽADAVKU V ZADÁVACÍ DOKUMENTACI NA SDĚLENÍ ÚDAJŮ O MAJETKOVÉ STRUKTUŘE ÚČASTNÍKA ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ PODLE § 103 Odst. 1 D) ZZVZ:

„1. Účastník poskytne o své majetkové struktuře následující:

- (a) Údaje o své majetkové struktuře týkající se osob nebo uspořádání bez právní osobnosti, jež:
- (i) na něm mají přímý nebo nepřímý ovládající podíl na hlasovacích právech, včetně podílu spoluovládajícího;
  - (ii) na něm mají přímý neovládající podíl ve výši přesahující 25 % nebo tentýž podíl na osobě nebo uspořádání bez právní osobnosti s ovládající podílem na hlasovacích právech podle předcházejícího bodu (i);
  - (iii) na účastníkovi nebo ovládající osobě či uspořádání bez právní osobnosti podle bodu (i) mají právo kontroly jinak než na základě hlasovacích práv, zejména na základě smlouvy, například o zastoupení či zajištění, nebo platebního prostředku, například směnky.
- (b) O všech osobách nebo uspořádáních bez právní osobnosti uvedených pod písm. (a) poskytne účastník zadávacího řízení následující údaje:
- (i) jedná-li se o fyzickou osobu: jméno a příjmení, datum narození, místo bydliště;
  - (ii) jedná-li se o právnickou osobu: název, včetně právní formy, identifikační číslo, adresu zapsaného sídla, včetně názvu státu;
  - (iii) jedná-li se o uspořádání bez právní osobnosti: název, včetně právní formy, identifikační číslo, stát, ve kterém se nachází veřejný rejstřík, ve kterém je registrován.
- (c) O podílech uvedených v bodech (i) a (ii) písm. (a) výše držení osobami nebo uspořádáními bez právní osobnosti tam uvedenými poskytne účastník zadávacího řízení následující údaje:
- (i) výši podílu v procentech, včetně případných informací o způsobu výpočtu podílu v procentech v případě, že se výše v procentech na příslušném dokladovém dokumentu nenachází;
  - (ii) datum nabytí podílu ve výši uvedené v předcházejícím bodě (i) osobou nebo uspořádáním bez právní osobnosti uvedené v bodech (i) nebo (ii) písm. (a);
  - (iii) informaci o tom, zda jde o podíl ovládající, včetně spoluovládajícího, nebo neovládající;
  - (iv) informaci o tom, zda je podíl držen přímo nebo zprostředkovaně přes osobu uvedenou v bodě (iii) pod písm. (a).
- (d) O právu kontroly uvedeném v bodech (iii) písm. (a), pokud existuje, poskytne účastník zadávacího řízení následující údaje:
- (i) na základě jakého smluvního či jiného či prostředku je toto právo kontroly vykonáváno;
  - (ii) na základě jakého jiného prostředku či právního důvodu je toto právo kontroly vykonáváno.
- (e) Účastník poskytne údaje o dokladových dokumentech dokládajících údaje o jeho majetkové struktuře uvedené pod písm. (a), (b), (c), (d) v následujícím rozsahu:
- (i) název dokumentu;
  - (ii) datum dokumentu;
  - (iii) jazyk dokumentu;
  - (iv) název či jméno a příjmení původce dokumentu, který dokument vyhotovil;
  - (v) jakýkoli z následujících údajů, pokud se na dokumentu nachází:
    - identifikační znak dokumentu,
    - datum vypršení platnosti dokumentu.“

II. VÝZVA ZADAVATELE DODAVATELI PODLE § 122 Odst. 5 ZZVZ

„Zadavatel vyzývá vybraného dodavatele, aby poskytl o své majetkové struktuře a skutečném majiteli následující údaje a dokladové dokumenty (pokud je již neposkytl v rámci své nabídky)¹⁸:

- (a) Údaje o své majetkové struktuře týkající se osob nebo uspořádáních bez právní osobnosti, včetně skutečného majitele, jež:
- (i) na něm mají přímý nebo nepřímý ovládací podíl na hlasovacích právech, včetně podílu spoluovládajícího;
  - (ii) na něm mají přímý neovládající podíl ve výši přesahující 25 % nebo tentýž podíl na osobě nebo uspořádání bez právní osobnosti s ovládací podílem na hlasovacích právech podle předcházejícího bodu (i);
  - (iii) na účastníkovi nebo ovládací osobě či uspořádání bez právní osobnosti podle bodu (i) mají právo kontroly jinak než na základě hlasovacích práv, zejména na základě smlouvy, například o zastoupení či zajištění, nebo platebního prostředku, například směnky.
- (b) O všech osobách nebo uspořádáních bez právní osobnosti uvedených pod písm. (a) poskytne vybraný dodavatel následující údaje:
- (i) jedná-li se o fyzickou osobu: jméno a příjmení, datum narození, místo bydliště;
  - (ii) jedná-li se o právnickou osobu: název, včetně právní formy, identifikační číslo, adresu zapsaného sídla, včetně názvu státu;
  - (iii) jedná-li se o uspořádání bez právní osobnosti: název, včetně právní formy, identifikační číslo, stát, ve kterém se nachází veřejný rejstřík, ve kterém je registrován.
- (c) O podílech uvedených v bodech (i) a (ii) písm. (a) výše držení osobami nebo uspořádáními bez právní osobnosti tam uvedenými poskytne vybraný dodavatel následující údaje:
- (i) výši podílu v procentech, včetně případných informací o způsobu výpočtu podílu v procentech v případě, že se výše v procentech na příslušném dokladovém dokumentu nenachází;
  - (ii) datum nabytí podílu ve výši uvedené v předcházejícím bodě (i), osobou nebo uspořádáním bez právní osobnosti uvedené v bodech (i) nebo (ii) písm. (a);
  - (iii) informaci o tom, zda jde o podíl ovládací, včetně spoluovládajícího, nebo neovládající;
  - (iv) informaci o tom, zda je podíl držen přímo nebo zprostředkovaně přes osobu uvedenou v bodě (iii) pod písm. (a).
- (d) O právu kontroly uvedeném v bodech (iii) písm. (a), pokud existuje, poskytne dodavatel následující údaje:
- (i) na základě jakého smluvního či jiného či prostředku je toto právo kontroly vykonáváno;
  - (ii) na základě jakého jiného prostředku či právního důvodu je toto právo kontroly vykonáváno.
- (e) Vybraný dodavatel poskytne údaje o dokladových dokumentech dokládajících údaje o jeho majetkové struktuře uvedené pod písm. (a), (b), (c), (d) v následujícím rozsahu:
- (i) název dokumentu;
  - (ii) datum dokumentu;
  - (iii) jazyk dokumentu;
  - (iv) název či jméno a příjmení původce dokumentu, který dokument vyhotovil;
  - (v) jakýkoli z následujících údajů, pokud se na dokumentu nachází:
    - identifikační znak dokumentu,
    - datum vypršení platnosti dokumentu.

Vybraný dodavatel nemusí poskytovat údaje a dokladové dokumenty o následujících osobách či právních uspořádáních v jeho majetkové struktuře nebo týkajících se následujících skutečných majitelů, či jejich podílech či právech ovládní či právech kontroly: [dodavatel SEM doplní seznam údajů o osobách či právních uspořádáních v jeho majetkové struktuře nebo týkajících se následujících skutečných majitelů, či jejich podílech či právech ovládní či právech kontroly, které již dříve získal z evidence skutečných majitelů nebo z jiných obdobných evidencí nebo od účastníka zadávacího řízení a jež k okamžiku výzvy jsou stále aktuální].“

III. NĚKOLIK VŠETEČNÝCH OTÁZEK K TÉMATU ROZKRÝVÁNÍ

1. Proč je nutné určit a dokládat vlastnické struktury a skutečného majitele dodavatelů veřejných zakázek? Jaký to má smysl, kromě toho, že je to zákonná povinnost?

Pokud jde o důvod, proč je nutné skutečného majitele nejen určit a doložit, ale správně určit a doložit, je ten, že není-li skutečný majitel správně určen a doložen, není možné vůči němu uplatňovat další povinnosti či opatření, například ty vyplývající ze zákona o střetu zájmů nebo z nařízení EU o mezinárodních sankcích či zákona o mezinárodních sankcích. Není-li skutečný majitel správně určen a doložen, bude existovat větší či menší riziko, že nebude správně identifikován pachatel případného správního deliktu: v důsledku takové nesprávné identifikace pak bude existovat větší či menší riziko, že sankce za takový správní delikt nebo uložení opatření k odstranění protiprávního stavu bude soudem zrušena pro neplatnost.

2. Proč se po účastníkovi zadávacího řízení chtějí jen „údaje“ o vlastnické (majetkové) struktuře, kdežto po vybraném dodavateli údaje i doklady o vlastnické struktuře a skutečném majiteli?

Důvodem odlišného přístupu k „vybranému dodavateli“ a ostatním „nevybraným“ účastníkům zadávacího řízení je, že ač byli všichni účastníky soutěže o veřejnou zakázku, udělení veřejné zakázky ze strany veřejného zadavatele představuje „finanční či hospodářský zdroj“¹⁹ na straně dodavatele ve smyslu čl. 1 odst. 1 a 2 přímo účinného nařízení (EU) 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu. Ten má zadavatel podle uvedeného nařízení povinnost „zmrazit“, tj. daný jiný hospodářský zdroj nezrealizovat, pokud se dodavatel nachází mezi fyzickými či právními osobami, jež na základě uvedeného nařízení byly zařazeny na sankční seznam fyzických či právnických osob, u nichž je podezření na podporu terorismu, nebo na něž byly uvaleny mezinárodní sankce. Tyto povinnosti mají veřejnoprávní subjekty vůči svým smluvním partnerům stejně jako finanční a úvěrové instituce podle předpisů proti praní peněz vůči svým klientům. Pokud by například skutečný majitel nebo některý subjekt v její řídicí a vlastnické struktuře byl vybraným dodavatelem a veřejný zadavatel s ním uzavřel smlouvu o realizaci veřejné zakázky, poskytl by mu tím „jiný finanční či hospodářský zdroj“ ve smyslu nařízení (EU) 2580/2001: jako veřejný orgán České republiky by tím způsobil porušení příslušných mezinárodních sankcí Českou republikou, neboť by se tím dopustil financování fyzických či právnických osob, jež byly zařazeny na sankční seznam fyzických či právnických osob, u nichž je podezření na podporu terorismu, nebo na něž byly uvaleny mezinárodní sankce. Naproti tomu, u „nevybraných dodavatelů“, tj. pouhých neúspěšných účastníků zadávacího řízení, se o poskytnutí „jiného finančního či hospodářského zdroje“ ve výše uvedeném smyslu nejedná, a tudíž není nutné u nich rozkrytí skutečných majitelů a řídicí a vlastnické struktury požadovat.

3. A proč se po účastníkovi zadávacího řízení chtějí jen údaje o vlastnické (majetkové) struktuře, a ne zároveň údaje o skutečném majiteli, kdežto po vybraném dodavateli se chtějí údaje i doklady nejen o vlastnické struktuře, ale i o jeho skutečném majiteli?

Na jednu stranu rozdíl mezi požadováním pouze údajů u účastníků zadávacího řízení a oproti tomu vyžadování nejen údajů, ale i dokladů od vybraných dodavatelů své opodstatnění má: u toho, kdo nevyhrál soutěž o veřejnou zakázku, není třeba požadovat dokladové dokumenty, ty stačí vyžadovat pouze od vítěze veřejné zakázky – tento postup je z hlediska snižování nadbytečného administrativního břemene zcela smysluplný. Na druhou stranu důvod, proč

u účastníků zadávacího řízení nevyžadovat spolu s údaji o majetkové (vlastnické) struktuře zároveň i údaje o jejich skutečném majiteli, kdežto u vybraného dodavatele vyžadovat obojí, se hledá jen těžko. Velmi pravděpodobně se jedná o legislativně-technické nedopatření, kdy zákonodárce jednak použil nesprávný termín „majetková struktura“, místo správného termínu „řídící a vlastnická struktura“, a jednak si neuvědomil, že skutečný majitel není součástí pojmu „řídící a vlastnická struktura“. Nicméně díky uvedené drobné odlišnosti mezi pojmy „řídící a vlastnická struktura“ a „majetková struktura“ lze uvedenou diskrepanci vyřešit zahrnutím pojmu skutečného majitele do pojmu majetková struktura a vyžadovat i po účastnících zadávacího řízení údaje o skutečném majiteli; takováto interpretace by logicky doplňovala požadavek na doložení dokladů u vybraného dodavatele jak u „vlastnické a řídicí struktury“, tak u „skutečného majitele“.

4. Kdo je skutečným majitelem a ovládající osobou u hlavních typů právnických osob a uspořádání bez právní osobnosti?

Ve všech právnických osobách nebo uspořádáních bez právní osobnosti je ovládající osobou či osobami jedna nebo více osob s rozhodujícím vlivem (na základě jednání ve shodě²⁰). Takovouto ovládající osobou může být buď fyzická osoba, stát či vnitrostátní organizace (územněsprávního, profesního či autonomního typu²¹), nebo mezinárodní organizace (dále jen subjekt nebo subjekty).

- » **u obchodní korporace? (a. s., s. r. o., evropská společnost (SE) atp.)** Subjekt či subjekty, jež mají přímý nebo nepřímý²² rozhodující vliv v předmětné obchodní korporaci, mají takový vliv díky ovládnutí na základě nejvyššího podílu nebo na základě jiných zpravidla smluvních prostředků; pokud žádný ze subjektů nemá po vynaložení veškerého úsilí ke zjištění rozhodujícího vlivu více jak 25% přímý podíl, je skutečným majitelem osoba statutárního orgánu s nejvyššími rozhodovacími pravomocemi v rámci tohoto statutárního orgánu či případně osoba v jeho přímé působnosti.
- » **u neziskové právní osoby? (spolek, nadace, nadační fond atp.)** Subjekt či subjekty, jež mají přímý nebo nepřímý²³ rozhodující vliv v předmětné neziskové právní osobě, mají takový vliv díky ovládnutí na základě nejvyššího podílu nebo na základě jiných zpravidla smluvních prostředků nebo na základě vymezení společenských či zakladatelských práv v ustavujících či obdobných dokumentech dané neziskové právní osoby; pokud žádný ze subjektů nemá po vynaložení veškerého úsilí ke zjištění rozhodujícího vlivu více jak 25% přímý podíl, je skutečným majitelem osoba statutárního orgánu s nejvyššími rozhodovacími pravomocemi v rámci tohoto statutárního orgánu, či případně osoba v jeho přímé působnosti.
- » **u svěřenského fondu?** Subjekt či subjekty, jež mají přímý nebo nepřímý²⁴ rozhodující vliv v předmětné neziskové právní osobě, mají takový vliv díky ovládnutí na základě zákonné domněnky uvedené v návěti § 4 odst. 4 zákona proti praní peněz, kterou je nutné ve světle směrnice proti praní peněz²⁵ ve znění její poslední novely²⁶ interpretovat jako nevyvratitelnou a tedy určující jako ovládající a spoluovládající subjekt všechny následující subjekty: zakladatele, správce a obmyšleného či obmyšlené ve svěřenském fondu stejně jako všechny členy rady protektorů; pokud vybraný dodavatel neidentifikuje všechny osoby ve svěřenském fondu jako skutečné majitele, zadavatel by měl vyzvat vybraného dodavatele, aby vysvětlil a prokázal u neuvedených osob, že nemají žádný vliv na fungování svěřenského fondu, tj. vyvrátit domněnku ovládnutí či spoluovládání²⁷.
- » **u dalších typů právnických osob?** Další typů právnických osob je celá řada. S trochou nadsázky lze říct, že téměř u každého z nich se skutečný majitel a ovládající osoba zjišťují odlišně. Nelze než odkázat na specifické odborné publikace, které jemné nuance při určování skutečných majitelů jednotlivých typů právnických osob podrobně popisují²⁸.

5. Co se stane, když správné rozkrývání jako zadavatel neprovedu? Dostanu pokutu? Bude to nějaký úřad řešit?

Neprovedení povinnosti řádně rozkrýt vlastnickou strukturu alespoň u vybraného dodavatele a jeho skutečného majitele představuje porušení povinnosti pro zadavatele vyplývající ze zákona o zadávání veřejných zakázek; jedná se proto zcela zřejmě o porušení zákona. Na druhou stranu nicméně nelze zastírat, že orgány odpovědné za vymáhání zákona o zadávání veřejných zakázek tuto povinnost doposud nijak zvlášť nesankcionovaly.

6. Nešlo by splnit povinnost provedení řádného rozkrýví pouhým nahlédnutím do evidence skutečných majitelů nebo jiné evidence bez ohledu na to, co v dané evidenci je za údaje či doklady? Nešlo by argumentovat, že jsem nahlédnutím do evidence jako zadavatel svou zákonnou povinnost řádně rozkrýt vlastnickou strukturu a skutečného majitele splnil?

Pouhým nahlédnutím do evidence skutečných majitelů podle zákona o veřejných rejstřících nebo do jiné evidence splnit povinnost řádně rozkrýt vlastnickou strukturu a skutečného majitele podle zákona o zadávání veřejných zakázek v zásadě nelze: možné by to bylo pouze v případě, pokud by v dané evidenci byly veškeré údaje a správné relevantní, aktuální, pravé a platné dokladové dokumenty o vlastnické struktuře a skutečném majiteli vybraného dodavatele, což se ovšem v drtivé většině případů nestane. V této drtivé většině případů tak nezbyde nic jiného, než aby zadavatel splnil svou povinnost řádně rozkrýt vlastnickou strukturu a skutečného majitele vybraného dodavatele s pomocí postupu popsaného v tomto Manuálu.

7. Bojím se toho vyloučení za nerozkrýví vlastnické struktury jako zadavatel, co když mě dodavatel napadne pro diskriminaci?

Námítka diskriminace není na místě a to minimálně ze dvou důvodů: zaprvé, § 122 ZZVZ vyžaduje výslovně informace a dokladové dokumenty o jeho skutečném majiteli a řídicí a vlastnické struktuře od vybraného dodavatele, nikoli od všech dodavatelů. Nedochozí tak ze strany dodavatele k bezdůvodnému selektivnímu přístupu k dodavatelům, neboť povinnost odlišného přístupu k vybranému dodavateli na straně jedné (zadavatel po něm požaduje informace a dokladové dokumenty o jeho skutečném majiteli a řídicí a vlastnické struktuře) a k „nevybraným dodavatelům“ na straně druhé (zadavatel po něm požaduje informace a dokladové dokumenty o jeho skutečném majiteli a řídicí a vlastnické struktuře) stanoví výslovně zákon. Zadruhé, pokud vybraný dodavatel správně informace a dokladové dokumenty o jeho skutečném majiteli a řídicí a vlastnické struktuře nedodá, v důsledku čehož s ním zadavatel neuzavře smlouvu o realizaci veřejné zakázky a vyzve k uzavření smlouvy o realizaci veřejné zakázky „nevybraného dodavatele“, jenž v soutěži o veřejnou zakázku skončil na druhém místě, bude na něj aplikovat tytéž požadavky ohledně rozkrýví jeho skutečného majitele a řídicí a vlastnické struktury jako u prvně uvedeného vybraného dodavatele atd., takže teoreticky může dojít k situaci, kdy zadavatel postupně uplatní požadavky ohledně rozkrýví jeho skutečného majitele a řídicí a vlastnické struktury na všechny účastníky soutěže o danou veřejnou zakázku.

8. Aplikuje se povinnost zadavatele správně rozkrýt vlastnickou strukturu a skutečného majitele u vybraného dodavatele i na zakázky malého rozsahu?

Na tuto otázku nelze dát jednoznačnou odpověď, neboť zákon o zadávání veřejných zakázek požaduje obdobné použití požadavků na „nadlimitní zakázky“ i pro „zakázky podlimitní“, tj. zakázky malého rozsahu. Z hlediska předběžné opatrnosti a důsledků nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 4/2017 ohledně střetu zájmů je pravděpodobně rozumné aplikovat povinnost zadavatele správně rozkrýt vlastnickou strukturu a skutečného majitele u vybraného dodavatele i u za-

kázek malého rozsahu. Bez takového rozkrytí nelze aplikovat ústavní povinnost zadavatele předcházet střetu zájmů a zároveň povinnost eliminovat účast osob podezřelých z terorismu a osob podléhajících mezinárodním sankcím na příjmech z veřejných rozpočtů, které se aplikují na všechny typy veřejných zakázek i smluv, ze kterých může mít vybraný dodavatel či jeho skutečný majitel hospodářský prospěch.

IV. ILUSTRÁČNÍ PŘÍKLADY „DOSTATEČNÝCH“ INFORMACÍ A „SPRÁVNÝCH“ DOKLADŮ

A. Příklady dostatečných a nedostatečných údajů o vlastnické struktuře a skutečném majiteli

1. Co je dostatečně identifikovaný skutečný majitel, jak se liší od nedostatečně identifikovaného skutečného majitele a proč je nedostatečně identifikovaný skutečný majitel problém?

- » **Příklad dostatečně identifikovaného skutečného majitele:** Skutečného majitele je nutné vždy identifikovat alespoň (i) jménem a příjmením a (ii) datem narození, případně (iii) adresou bydliště.
- » **Příklad nedostatečně identifikovaného skutečného majitele:** Například u společnosti AGROTRADE, a. s. lze z účetní závěrky za rok 2018 zjistit, že jejím přímým ovládajícím akcionářem s podílem 80 % na této společnosti k 31. 12. 2018 byl Ing. Miroslav Toman, CSc. (str. 15 účetní závěrky). Jelikož však u této osoby není uvedeno ani datum narození, ani bydliště, není zřejmé, zda se jedná o Ing. Miroslava Tomana, CSc., mladšího, k datu tohoto Manuálu ministra zemědělství, nebo jeho otce Ing. Miroslava Tomana, CSc., staršího.
- » **Proč je nedostatečná identifikace problém?** V případě nedostatečné identifikace může dojít k omylu v osobě skutečného majitele, což může být zásadní pro následné určení toho, zda skutečný majitel je ve střetu zájmů či nikoli. Pokud je skutečným majitelem AGROTRADE, a. s. (IČ: 26729270) Ing. Miroslav Toman, CSc., mladší, pak je on ve střetu zájmů jako člen vlády podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů a AGROTRADE, a. s. (IČ: 26729270) je dotčeným subjektem jeho případným střetem zájmů podle § 4 b zákona o střetu zájmů; naopak, pokud je skutečným majitelem AGROTRADE, a. s. (IČ: 26729270), Ing. Miroslav Toman, CSc., starší, tj. otec Ing. Miroslava Tomana, CSc., mladšího, pak ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů nikdo dotčen střetem zájmů ve smyslu tohoto zákona není, ale ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman, CSc., mladší může být ve střetu zájmů podle § 61 Finančního nařízení (EU) 1046/2018 v důsledku přímé osobní rodinné vazby na svého otce jako skutečného majitele AGROTRADE, a. s. (IČ: 26729270) a z toho vyplývajícího společného ekonomického zájmu obou osob.
- » **Pozn.:** Identifikace skutečného majitele podle data narození a případně bydliště je zásadní, zejména pokud je skutečným majitelem fyzická osoba – cizinec, jehož jméno se v originále nepíše latinkou a přesný přepis jeho jména z originálu do latinky není možné uskutečnit.

2. Co je dostatečně identifikovaný ovládající korporátní subjekt ve vlastnické struktuře, jak se liší od nedostatečně identifikovaného ovládajícího korporátního subjektu ve vlastnické struktuře a proč je nedostatečně identifikovaný ovládající korporátní subjekt ve vlastnické struktuře problém?

- » **Příklad dostatečně identifikovaného ovládajícího korporátního subjektu ve vlastnické struktuře:** Aby byl ovládající korporátní subjekt dostatečně identifikován, je třeba u něj vždy určit (i) název, včetně zkratky právní formy, (ii) IČO a (iii) adresu zapsaného sídla, včetně státu, tedy např: ABC s r.o., IČ: 24346536, Konviktská 5, Brno, Česká republika (hypotetická adresa).

- » **Příklad nedostatečně identifikovaného ovládajícího korporátního subjektu ve vlastnické struktuře:** (Hypotetický korporátní subjekt) ABC Holding 1 Ltd. U takového subjektu nevíme, zda pochází z Velké Británie, Kypru, Malty, Irska, Spojených států či Austrálie nebo jiné země, která zná formu obchodní společnosti „Limited“; v každé jednotlivé takové zemi může být zaregistrována společnost s tímto stejným jménem „ABC Holding 1 Ltd.“, takže kromě státu bez znalosti „IČ“ není možné společnost jednoznačně identifikovat. V důsledku toho roste pravděpodobnost nesprávného určení ovládajícího subjektu takto nejednoznačně identifikovaného subjektu, a v důsledku toho i ovládajícího skutečného majitele.
- » **Proč je nedostatečná identifikace problém?** Pokud se nesprávně identifikuje hlavní ovládající korporátní subjekt, určení celé řídicí a vlastnické struktury může být nesprávné, stejně jako určení hlavního ovládajícího majitele.
- » **Pozn.:** Bohužel u řady relevantních (konstitutivních) dokladových dokumentů, jako například u seznamu akcionářů nebo u seznamu držitelů kmenových listů, právní předpisy nespécifikují, kterými údaji v nich má být přímý vlastník identifikován. Totéž platí o pomocných dokladových dokumentech, jako je například účetní závěrka nebo výroční zpráva.

3. Co je dostatečně identifikovaný podíl ve vlastnické struktuře, jak se liší od nedostatečně identifikovaného podílu ve vlastnické struktuře a proč je nedostatečně identifikovaný podíl ve vlastnické struktuře problém?

- » **Příklad dostatečně identifikovaného podílu ve vlastnické struktuře:** Dostatečně identifikovaný podíl ve vlastnické struktuře je identifikován pomocí (i) výše podílu v procentech či ve zlomcích a (ii) údajem, zda jde o podíl ovládající, včetně spoluovládajícího, nebo podíl neovládající, přičemž v každé vlastnické úrovni je nutné identifikovat 100 % podílu.
- » **Příklad nedostatečně identifikovaného podílu ve vlastnické struktuře:** Například pouhé uvedení v účetní závěrce, že nejvyšší podíl ve vybraném dodavateli je 40 %. V takové situaci není zřejmé, zda jde o podíl ovládající či neovládající, a zda tedy je třeba v dalším kroku zkoumat podíly v subjektu, který tento podíl vlastní. Rovněž není zřejmé, zda v rámci zbylých neurčených 60 % podílu není podíl vyšší než prvně uvedený podíl ve výši 40 % nebo zda se v něm nenachází podíl spoluovládající.
- » **Proč je nedostatečná identifikace problém?** Není-li identifikováno v každé vlastnické úrovni 100 % podílu, existuje větší či menší riziko v závislosti na výši neidentifikovaného podílu, že v rámci tohoto neidentifikovaného podílu bude existovat podíl, který je ovládající či spoluovládající. V důsledku toho může být ovládající či spoluovládající podíl určen nesprávně a též určen nesprávně subjekt ve vlastnické osobě držící tento podíl nebo jeho skutečný majitel.
- » **Pozn.:** V rámci ovládajících podílů je nutné rozlišovat hlavní ovládající podíl, u jehož vlastníka je třeba dále zkoumat jeho vlastnickou strukturu, a spoluovládající podíl, u jehož vlastníka další zkoumání vlastnické struktury třeba není.

4. Je třeba u subjektů a podílu ve vlastnické struktuře a u skutečného majitele identifikovat ještě něco dalšího, aby bylo rozkrytí vlastnické struktury a skutečného majitele řádné?

Ano, aby bylo rozkrytí vlastnické struktury a skutečných majitelů provedeno řádně, tj. došlo ke správnému určení skutečného majitele, je třeba krom výše uvedeného identifikovat ještě, zda (i) ovládající subjekty ve vlastnické struktuře nebo skutečný majitele nejednají jako zástupci jiné osoby, například na základě smlouvy o zastoupení (plné moci), nebo (ii) na základě instrukcí jiných osob, například pokud je podíl ve vybraném dodavateli předmětem zajištění a příjemce zajištění (věřitel), může dávat instrukce vlastníkovu podílu, jak vykonávat hlasovací práva. Dále by měly být ještě identifikovány případné odchylky mezi výší podílu na hlasovacích právech a podílu na zisku. V neposlední řadě je třeba dbát na to, aby informace o subjektech ve vlastnické struktuře a skutečném majiteli byly neustále aktuální.

B. Příklady správných (konstitutivních) a nesprávných (pouze informativních) dokladů o vlastnické struktuře a skutečném majiteli

1. Co je dostatečně identifikovaný dokladový dokument, jak se liší od nedostatečně identifikovaného dokladového dokumentu a proč je nedostatečně identifikovaný dokladový dokument problém?

- » **Příklad dostatečně identifikovaného dokladového dokumentu ve vlastnické struktuře:** Dostatečně identifikovaným dokladovým dokumentem je dokument, který je vždy identifikován alespoň (i) názvem dokumentu, aby bylo možno určit, zda se jedná o správný (relevantní) dokladový dokument, (ii) datem vzniku, a případně datem ukončení platnosti, aby bylo zřejmé, že dokument prokazuje aktuální informace, (iii) původcem dokumentu, tj. tím, kdo daný dokument vydal, aby bylo zřejmé, zda se jedná o dokument, o němž platí domněnka správnosti jeho obsahu, tj. jde-li o dokument vydaný některou veřejnou institucí, nebo zda se jedná o soukromý dokument, a (iv) jazykem dokumentu, aby bylo zřejmé, zda je nutné žádat jeho překlad. Dostatečně identifikovaný dokladový dokument může být identifikován ještě dalšími znaky, např. unikátním označením či znakem, pokud ho má, počtem osob, jež dokument podepsaly, jedná-li se o dokument, který se podepisuje, atd.
- » **Příklad nedostatečně identifikovaného dokladového dokumentu ve vlastnické struktuře:** Nedostatečně identifikovaným dokladovým dokumentem je dokument, u něhož hrozí záměna s jiným dokumentem nebo nepřesnost identifikace některých aspektů týkajících se skutečného majitele nebo vlastnické struktury, jenž prokazuje, nebo dokument u kterého není zřejmé, kde se nachází jeho originál.
- » **Proč je nedostatečná identifikace dokladového dokumentu problém?** Nedostatečná identifikace dokladového dokumentu, například z časového hlediska, může způsobit nesprávné určení identifikačního údaje: například, na „starém“ výpisu z veřejného rejstříku může být jako přímý vlastník podílu ve vybraném dodavateli určena osoba A, kdežto na aktuálním výpisu z rejstříku již může být přímým vlastníkem osoba B.
- » **Pozn.:** Nedostatečná identifikace dokladového dokumentu hrozí nejčastěji u dokladových dokumentů, jako je například seznam akcionářů nebo seznam držitelů kmenových listů, jejichž původcem je subjekt samotný, jež nejsou zveřejňovány a u nichž právní předpisy nepředepisují dostatečné náležitosti.

2. Co je správný (konstitutivní) dokladový dokument u subjektů ve vlastnické struktuře dodavatele nebo u jeho skutečného majitele, jak se liší od pouhého informativního dokladového dokumentu a proč nestačí informativní dokument a je nutné mít konstitutivní?

- » **Příklad správného (konstitutivního) dokladového dokumentu prokazujícího existenci subjektu:** Správným, konstitutivním dokladovým dokumentem k doložení vlastníka podílu ve vlastnické struktuře vybraného dodavatele je například výpis z obchodního rejstříku u, s. r. o., která nevydala kmenové listy, nebo seznam držitelů kmenových listů u, s. r. o., která kmenové listy vydala. Nebo u akciové společnosti s listinnými akciemi na jméno je správným, konstitutivním dokladovým dokumentem seznam akcionářů.
- » **Příklad nesprávného (pouze informativního) dokladového dokumentu prokazujícího existenci subjektu:** Příkladem nesprávného dokladového dokumentu, jenž nemá pro doložení vlastnictví podílu konstitutivní charakter, je například účetní závěrka. Nebo mohou být nesprávnými dokladovými dokumenty u společnosti s ručením omezeným, jež má kmenové listy, výpis z obchodního rejstříku, nebo tentýž dokument u akciové společnosti, jež má listinné akcie na jméno, i když má jen jediného akcionáře.
- » **Proč je nesprávný dokladový dokument o existenci problém?** V případě, že je předložen nesprávný, tj. jiný než konstitutivní dokladový dokument, hrozí nesprávné určení skutečného majitele nebo ovládajících subjektů ve vlastnické struktuře skutečného majitele. Například, bude-li u, s. r. o., jež vydala kmenové listy, na seznamu jejich držitelů uvedena osoba X jako vlastník celého podílu, ovšem na výpisu z veřejného rejstříku bude jako vlastník téhož podílu (společník) uvedena osoba Y. Vzhledem k tomu, že konstitutivním dokladovým dokumentem je u takové společnosti seznam držitelů kmenových listů, a nikoli výpis z obchodního rejstříku, je správným údajem

o vlastníkovu podílu údaj, že tento podíl vlastní osoba X, a nikoli osoba Y, a tedy že skutečným majitelem nebo ovládacím subjektem ve vlastnické struktuře je osoba X; naopak, pokud by vlastník podílu v dané, s. r. o. byl doložen výpisem z obchodního rejstříku, byl by jako skutečný majitel nebo ovládací subjekt ve vlastnické struktuře určen nesprávně subjekt Y.

- » **Pozn.:** Správné, konstitutivní dokladové dokumenty je nutné vyžadovat nejen k doložení podílu ve vybraném dodavateli či ovládacích subjektech v jeho vlastnické struktuře, ale i k doložení ostatních aspektů, tj. existence subjektu ve vlastnické struktuře či jeho skutečného majitele, dále aspektu ovládací a případně zastoupení atp.

3. Jak zjistit, který dokladový dokument je tím správným, konstitutivním dokladovým dokumentem pro jednotlivé aspekty vlastnické struktury (existence, podíl, ovládací atd.) vzhledem k jednotlivým typům subjektů ve vlastnické struktuře a skutečným majitelům?

Určení toho, který dokladový dokument je tím správným, konstitutivním dokladovým dokumentem pro doložení toho či onoho aspektu vlastnické struktury u jednotlivých typů subjektů ve vlastnické struktuře a u skutečného majitele, je zřejmě tím nejsložitějším při provedení řádného rozkrytí skutečných majitelů a vlastnické struktury. Jak určit správný dokladový dokument je uvedeno v Příručce pro rozkrývání vlastnických struktur a skutečných majitelů²⁹. Alternativně při použití systému CERTIFIX pro rozkrytí vlastnické struktury a skutečných majitelů tento systém sám při zadání určité informace vygeneruje, který dokladový dokument či dokumenty jsou konstitutivními dokladovými dokumenty pro doložení správnosti takové informace³⁰.

V. RELEVANTNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY A JEJICH PŘÍSLUŠNÁ USTANOVENÍ

Relevantní české právní předpisy:

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ)

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (zákon proti praní peněz)

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících

Relevantní předpisy Evropské unie:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES

Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU

Nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu

Další možné pomocné výkladové dokumenty:

MMR: Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014–2020

FAÚ: METODICKÝ POKYN č. 3 Finančního analytického úřadu (ze dne 29. října 2013, aktualizováno 17. května 2017; č. j. FAU-30944/2017/03) určený povinným osobám – ZJIŠŤOVÁNÍ SKUTEČNÉHO MAJITELE POVINNÝMI OSOBAMI

Evropská komise: Dohoda o partnerství mezi ČR a EU pro programovací období 2014–2020

Rada (ministrů) EU (pouze v angličtině): Pokyny k provádění a hodnocení omezujících opatření (sankce) v rámci společné unijní zahraniční a bezpečnostní politiky z 8. prosince 2003 (15579/0) ve znění dokumentu 9068/13 z 30. dubna 2014 (Guidelines on implementation and evaluation of restrictive measures (sanctions) in the framework of the EU Common Foreign and Security Policy, Dated 8 December 2003 (15579/0), as amended by doc. 9068/13 dated 30 April 2013 in relation to the notion of ownership and control (subheading “Compliance”, p. I to V after para 55)

OECD (pouze v angličtině): Pokyny OECD pro implementaci pravidel ohledně skutečného vlastnictví, březen 2019 (OECD Beneficial Ownership Implementation Toolkit, March 2019)

FATF (pouze v angličtině): Pokyny FATF ohledně transparentnosti a skutečného vlastnictví, říjen 2014 (FATF Guidance on Transparency and Beneficial Ownership, October 2014)

Poznámky

1 Relevantní ustanovení zákona o zadávání veřejných zakázek: § 122 (Výběr dodavatele) [...]

(3) Zadavatel odešle vybranému dodavateli výzvu k předložení a) originálů nebo ověřených kopií dokladů o jeho kvalifikaci, pokud je již nemá k dispozici, a b) dokladů nebo vzorků, jejichž předložení je podmínkou uzavření smlouvy, pokud si je zadavatel vyhradil podle § 104.

(4) U vybraného dodavatele, je-li právnickou osobou, zadavatel zjistí údaje o jeho skutečném majiteli podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen „skutečný majitel“) z evidence údajů o skutečných majitelích podle zákona upravujícího veřejné rejstříky právnických a fyzických osob. Zjištěné údaje zadavatel uvede v dokumentaci o veřejné zakázce. Pro tyto účely umožní Ministerstvo spravedlnosti zadavateli dálkový přístup k údajům o skutečném majiteli podle zákona upravujícího veřejné rejstříky právnických a fyzických osob; pro účely výkonu dozoru podle části třinácté hlavy II umožní takový přístup Ministerstvo spravedlnosti také Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

(5) Nelze-li zjistit údaje o skutečném majiteli postupem podle odstavce 4, zadavatel ve výzvě podle odstavce 3 vyzve vybraného dodavatele rovněž k předložení výpisu z evidence obdobné evidenci údajů o skutečných majitelích nebo a) ke sdělení identifikačních údajů všech osob, které jsou jeho skutečným majitelem, a b) k předložení dokladů, z nichž vyplývá vztah všech osob podle písmene a) k dodavateli; těmito doklady jsou zejména 1. výpis z obchodního rejstříku nebo jiné obdobné evidence, 2. seznam akcionářů, 3. rozhodnutí statutárního orgánu o vyplacení podílu na zisku, 4. společenská smlouva, zakladatelská listina nebo statuty.

(6) V případě výzvy podle odstavce 3 nebo 5 se postupuje podle § 46 odst. 1 obdobně.

(7) Zadavatel vyloučí účastníka zadávacího řízení, který nepředložil údaje, doklady nebo vzorky podle odstavce 3 nebo 5 nebo výsledek zkoušek vzorků neodpovídá zadávacím podmínkám.

2 Relevantní ustanovení zákona o střetu zájmů: Podle § 48 odst. 1) ZZVZ může zadavatel vyloučit účastníka zadávacího řízení pouze z důvodů stanovených tímto zákonem. Dále podle § 48 odst. 5) písm. b) ZZVZ, je možné vyloučit dodavatele, pokud došlo ke střetu zájmů a jiné opatření k nápravě, kromě zrušení zadávacího řízení, není možné. Konečně podle § 4 b) zákona č. 159/2006 Sb. o střetu zájmů (po 9. 2. 2017), podle kterého je zadavatel povinen obchodní společnost vyloučit ze zadávacího řízení, ve které veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 1 písm. c) nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti, se nesmí účastnit zadávacích řízení podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek jako účastník nebo poddodavatel, prostřednictvím kterého dodavatel prokazuje kvalifikaci.

3 Nařízení EU o mezinárodních sankcích: Nařízení Rady (ES) č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu; Konsolidovaný seznam osob, skupin a organizací podléhajících finančním sankcím Evropské unie, 24. prosince 2015, http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm.

4 Definice skutečného majitele: § 4 (Další pojmy) zákona proti praní peněz) [...]

(4) Skutečným majitelem se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Má se za to, že při splnění podmínek podle věty první skutečným majitelem je a) u obchodní korporace fyzická osoba,

1. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv této obchodní korporace nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %,

2. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě ovládá osobu uvedenou v bodě 1,

3. která má být příjemcem alespoň 25 % zisku této obchodní korporace, nebo 4. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle bodů 1 až 3, b) u spolku, obecně prospěšné společnosti, společenství vlastníků jednotek, církve, náboženské společnosti nebo jiné právnické osoby podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností fyzická osoba, 1. která disponuje více než 25 % jejich hlasovacích práv, 2. která má být příjemcem alespoň 25 % z jí rozdělovaných prostředků, nebo 3. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle bodu 1 nebo 2, c) u nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti fyzická osoba nebo skutečný majitel právnické osoby, která je v postavení 1. zakladatele, 2. svěřenského správce, 3. obmyšleného, 4. osoby, v jejímž zájmu byla založena nebo působí nadace, ústav, nadační fond, svěřenský fond nebo jiné uspořádání bez právní osobnosti, není-li určen obmyšlený, a 5. osoby oprávněné k výkonu dohledu nad správou nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti.

5 Definice majetkové struktury vs. vlastnické a řídicí struktury: Majetková struktura (podle zákona o zadávání veřejných zakázek): sdělení identifikačních údajů všech osob, které jsou jeho skutečným majitelem, a předložení dokladů, z nichž vyplývá vztah všech uvedených osob k dodavateli (§ 122 odst. 5 písm. (a) a (b) ZZVZ). Vlastnická a řídicí struktura (podle zákona proti praní peněz): zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, pokud je klientem právnická osoba, svěřenský fond nebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti, a přijetí opatření ke zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele (§ 9 odst. 2 písm. (b) zákona proti praní peněz).

6 § 103 (Podmínky sestavení a podání nabídek) zákona o zadávání veřejných zakázek:

(1) Mají-li být hodnoceny nabídky, zadavatel v zadávací dokumentaci

a) musí požadovat předložení údajů, dokumentů, vzorků nebo modelů, které potřebuje k hodnocení nabídek podle § 114,

b) musí požadovat předložení údajů, dokumentů, vzorků nebo modelů, které potřebuje k posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení,

c) stanoví formu a způsob podání nabídek; v případě elektronických nabídek určí elektronický nástroj pro jejich podání,

d) může požadovat předložení údajů o majetkové struktuře účastníka zadávacího řízení nebo jeho poddodavatele,

e) může po dodavatelích požadovat, aby v nabídce uvedli jméno, nebo jména a příjmení a odbornou kvalifikaci pracovníků, kteří budou odpovědní za plnění veřejné zakázky, jde-li o veřejnou zakázku na služby, na stavební práce nebo na dodávky, která zahrnuje umístění nebo montáž,

f) může požadovat, aby v případě společné účasti dodavatelů v nabídce doložili, jaké bude rozdělení odpovědnosti za plnění veřejné zakázky; zadavatel může vyžadovat, aby odpovědnost nesli všichni dodavatelé podávající společnou nabídku společně a nerozdílně.

(2) Zadavatel může uvést doporučený způsob zpracování nabídky.

(3) V případě veřejných zakázek na stavební práce, projektové činnosti nebo v soutěžích o návrh může zadavatel v zadávací dokumentaci uvést

závazný požadavek na použití zvláštních elektronických formátů včetně nástrojů informačního modelování staveb a uvést požadavky na obsah, strukturu nebo formát dat. Pokud tyto formáty nejsou běžně dostupné, zajistí k nim zadavatel dodavatelům přístup.

(4) Odstavce 1 až 3 platí přiměřeně pro stanovení podmínek pro jiné úkony, které ovlivňují účast dodavatele v zadávacím řízení.

7 ZZVZ nestanoví, co se rozumí evidencí obdobnou evidenci údajů a o skutečných majitelích a nijak výslovně ani implicitně nenaznačuje, co by se takovou evidencí mohlo rozumět. Ke zjištění významu pojmu „evidence obdobné evidenci údajů o skutečných majitelích“, tak lze v rámci analogického eurokonformního výkladu použít Finanční nařízení (EU) 1046/2018 a směrnici EU proti praní peněz 849/2015 ve znění poslední novely 843/2018 účinné od 10. ledna 2020: čl. 137, odst. 4 písm. (a) Finanční nařízení (EU) 1046/2018 povazuje veřejné orgány odpovědné za vydávání finančních prostředků z rozpočtu EU k nahlédnutí do národních databází skutečných majitelů, aniž by specifikoval, o jaké národní databáze se jedná („Příslušná schvalující osoba upustí od požadavku, aby účastník nebo subjekt uvedený v odstavci 2 předložil písemné doklady podle odstavců 2 a 3: a) má-li k těmto dokladům bezplatný přístup ve vnitrostátní databázi; [...]“). Čl. 30 (4) směrnice AML v novelizovaném znění, povazuje členské státy, aby verifikovaly informace o skutečných majitelích a řídicích a vlastnických strukturách oproti informacím z jiných zdrojů („4. Členské státy vyžadují, aby informace uchovávané v centrálním registru uvedeném v odstavci 3 byly adekvátní, přesné a aktuální, a zavedou mechanismy ke splnění tohoto účelu. Tyto mechanismy zahrnují požadavek, aby povinné osoby a případně i příslušné orgány v rozsahu, v jakém tento požadavek nebude zbytečně zasahovat do jejich funkcí, oznámily jakékoli jimi zjištěné nesrovnalosti mezi informacemi o skutečných majitelích dostupnými v centrálních registrech a informacemi o skutečných majitelích, které mají k dispozici. V případě oznámených nesrovnalostí členské státy zajistí, aby byla přijata vhodná opatření k včasnému řešení těchto nesrovnalostí a aby byla případně mezitím do centrálního registru zanesena zvláštní poznámka.“). Z uvedených ustanovení právních předpisů EU lze vyvozovat, že „evidenci obdobné evidenci údajů o skutečných majitelích“ může být jakýkoli zdroj informací či dokladových dokumentů o skutečném majiteli a řídicí či vlastnické struktuře – soukromý či veřejný, částečný či komplexní – za předpokladu, že (i) je důvěryhodný zdroj informace obsažený ve vlastní databázi, tj. doklad prokazující určení skutečné účasti (řídicí a vlastnické struktury) je konstitutivní, a (ii) přístup do evidence je zdarma pro veřejné orgány. Obě podmínky, tj. podmínku důvěryhodnosti zdroje a bezplatnost pro zadavatele, splňují veřejné rejstříky vzhledem k určitým informacím a dokladovým dokumentům, mohou je splňovat některé soukromé databáze, jež jsou zdarma a čerpají informace o řídicích a vlastnických strukturách ze správných konstitutivních dokladových dokumentů. Požadavek bezplatnosti bude zcela jistě splňovat i vlastní evidence vedená veřejným zadavatelem, jež může splňovat i požadavek souladnosti vedení údajů a dokladů s právními předpisy. (Veřejnými rejstříky se rozumí obchodní rejstřík, spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek a rejstřík obecně prospěšných společností. Na právnické osoby zapsané ve všech těchto rejstřících se tedy bude vztahovat povinnost zapisovat do příslušného rejstříku svého skutečného majitele. K rejstříku skutečných majitelů trustů a obdobných právních uspořádání viz část důvodové zprávy k části třetí. Mimo režim veřejných rejstříků existuje v ČR ještě 5 dalších rejstříků: rejstřík veřejných výzkumných institucí, rejstřík školských právnických osob, rejstřík registrovaných církví a náboženských společností a dalších právnických osob, rejstřík honebních společenstev a rejstřík politických stran a politických hnutí.)

8 Soukromé placené databáze (jako například ARACHNĚ, Orbis, CRIBIS atd.) naopak požadavek bezplatnosti splňovat nebudou a mohou či nemusí splňovat požadavek důvěryhodnosti zdroje údaje o skutečném majiteli nebo skutečně držené účasti; nic nezabraňuje zadavateli tyto databáze využívat, ale i když získá z těchto databází informace případně dokladové dokumenty, vždy bude muset ověřit, zda údaje v těchto databázích uvedených jsou získány z konstitutivních dokladových dokumentů a provést spárování příslušných konstitutivních dokladových dokumentů s informacemi o řídicí či vlastnické struktuře (majetkové) struktuře a skutečných majitelích, jež mají dokládat.

9 Databáze NON.CERTIFIX: <https://non.certifix.eu/cz/eula>

10 Databáze CERTIFIX, v budoucnu dostupná na: <https://app.certifix.eu/cz/>

11 Databáze OpenOwnership: <https://www.openownership.org/>

12 Vondráček, O., Skuteční majitelé a vlastnické struktury právnických osob a svěrenských fondů – Rozkrývání, evidence a dokládání, C. H. Beck, 2018, <https://www.beck.cz/skutečni-majitele-a-vlastnické-struktury-pravnických-osob-a-sverenských-fondů>; Příručka pro rozkrývání vlastnických struktur a skutečných majitelů, Transparency International Česká Republika, 2017, <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/prirucka-pro-rozkryvani-vlastnických-struktur-a-skutečných-majitelů/>

13 Verifikátor, dostupný na: <https://www.certifix.eu/verifikator/>

14 Dalším krokem, jenž navazuje na rozkrývání vlastnických struktur a skutečných majitelů, je zkontrolovat, že skutečný majitel není ve střetu zájmů a že on nebo některá z ovládacích osob v jeho vlastnické struktuře není na seznamu podezřelých teroristů nebo na seznamu právnických či fyzických osob, na něž jsou uvaleny mezinárodní sankce. Ale to už je jiná písnička, respektive další krok.

15 § 122, odst. 7 ZZVZ: Zadavatel vyloučí účastníka zadávacího řízení, který nepředložil údaje, doklady nebo vzorky podle odstavce 3 nebo 5 nebo výsledek zkoušek vzorků neodpovídá zadávacím podmínkám.

16 Zadavatel může uvést doporučený způsob zpracování nabídky a případně závazný požadavek na použití zvláštních elektronických formátů. Viz výše vysvětlivka vi.

17 Aplikace CERTIFIX, <https://app.certifix.eu/cz/>

18 Použije se v případě, že zadavatel v rámci zadávací dokumentace vznesl podle § 103 odst. 1 písm. (d) ZZVZ na účastníky řízení požadavek na sdělení údajů o majetkové struktuře takových účastníků.

19 Článek 1: Pro účely tohoto nařízení [EU 2580/2001] se rozumí:

1. „finančními prostředky a jinými finančními a hospodářskými zdroji“ majetek všeho druhu, hmotný i nehmotný, movitý i nemovitý, bez ohledu na způsob jeho získání, a právní dokumenty nebo nástroje v jakékoli formě, včetně elektronické a digitální, které dokládají vlastnictví takového majetku nebo podíl na něm, včetně bankovních úvěrů, cestovních šeků, bankovních šeků, platebních příkazů, akcií, cenných papírů, dluhopisů, směnek a akreditivů.

- 20 Jednání ve shodě je kritériem subjektivním. Aby bylo možno přímé majitele považovat za jednající ve shodě, musí tyto osoby jednat ve vzájemném (vědomém) srozumění, které musí směřovat k nabytí, postoupení, výkonu či jiné dispozici s hlasovacími právy ve vlastněném subjektu a k tomuto cíli musí být směřováno proto, aby přímí majitelé, jež takto jednají, ovlivnili chování vlastněného subjektu. Pojmovým znakem jednání ve shodě je jeho relativní dlouhodobost a soustavnost; jednáním ve shodě není jednorázové uplatnění vlivu ve společnosti (např. shodné hlasování na jedné valné hromadě (viz např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky 29 Cdo 3577/2012, ze dne 30. 10. 2014 nebo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 29 Cdo 2751/2012).
- 21 Například kraje, obce, profesní komory, veřejné univerzity, Česká televize, Český rozhlas, ČTK atp.
- 22 Nepřímým podílem se rozumí podíl držený přes jednu či více zpravidla právnických osob.
- 23 Viz výše poz. pod čarou č. 22.
- 24 Viz výše poz. pod čarou č. 22.
- 25 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES ve znění směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU.
- 26 Směrnice 843/2018/EU.
- 27 Tento postup lze doporučit z hlediska předběžné opatrnosti v důsledku doposud netransponované poslední uvedené novely směrnice proti praní peněz 843/2018/EU do českého právního řádu, jež potvrdila nevyvratitelných charakter uvedené domněnky rozhodujícího vlivu ve svěřenském fondu, jenž ovšem ještě nebyl do příslušného českého právního předpisu proveden. Vyvrátit domněnku ovládnutí bude na jednu stranu v zásadě možné u členů rady protektorů nebo u některých obmyšlených s nízkým či zanedbatelným podílem, na druhou stranu vyvrácení domněnky rozhodujícího vlivu nebude možné v situaci, kdy zakladatel a beneficent jsou jedna a tatáž osoba nebo u správce svěřenského fondu.
- 28 Vondráček, O., Skuteční majitelé a vlastnické struktury právnických osob a svěřenských fondů – Rozkrývání, evidence a dokládání, C. H. Beck, 2018, <https://www.beck.cz/skutecni-majitele-a-vlastnicke-struktury-pravnicky-ch-osob-a-sverensky-ch-fondu>
- 29 Vondráček, O., Skuteční majitelé a vlastnické struktury právnických osob a svěřenských fondů - Rozkrývání, evidence a dokládání, C. H. Beck, 2018, <https://www.beck.cz/skutecni-majitele-a-vlastnicke-struktury-pravnicky-ch-osob-a-sverensky-ch-fondu>; Příručka pro rozkrývání vlastnických struktur a skutečných majitelů, Transparency International Česká Republika, 2017, <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/prirucka-pro-rozkryvani-vlastnicke-struktur-a-skutecnych-majitelu/>
- 30 <https://www.certifix.eu/>